

Talepapir til Danners foretræde for ligestillingsudvalget om den bekymrende udvikling i nedprioritering af Socialstyrelsens Årsstatistik.

LISBETH:

Lige nu er Socialstyrelsen ved at skære ned på udgivelserne af styrelsens egen Årsstatistik for kvindekrisecentre, så den kun udkommer hver andet år i stedet for hvert år. Styrelsen vil fremadrettet – eksempelvis i 2019, derfor ikke samle statistik ind fra krisecentrene. Den udvikling er vi stærkt bekymrede for.

Det virker rent ud sagt ulogisk at forringe adgangen til data på voldsområdet, når vi ved, at vold i nære relationer er et stigende problem, og når vi ved at konsekvenserne af vold er ekstremt invaliderende og ikke mindst omkostningstungt for både den enkelte og for samfundet.

I de senere år er Socialstyrelsens Årsstatistik blevet væsentligt tyndere og udgivelsestidspunktet har været ekstremt forhalet. Og den seneste udmelding, som vi har modtaget her i begyndelsen af november er, at Socialstyrelsen nu vil nøjes med at udgive Årsstatistikken hvert andet år. Det håber vi kan ændres, og vi vil gerne opfordre til, at den udkommer hvert år.

Årsstatistikken er et vigtigt redskab for civilsamfundet. Når statistikken kun udgives hvert andet år – så mister vi en væsentlig del af initiativretten til at holde myndighederne ansvarlige, når det handler om retten til tryghed og et liv uden vold.

Krisecentrene har historisk ydet en kæmpe indsats for at hele og støtte kvinder, som har været udsat for vold i hjemmet. Og det gør vi stadig. Knap 2000 kvinder flytter hvert år fra et krisecenter – og lige så mange børn. Samlet set får de danske krisecentre mere end 10.000 henvendelser fra kvinder, fagpersoner og pårørende – hvert år. De tal har vi fra Årsstatistikken. Vi må ikke fortie det her område, tværtimod skal bekæmpelsen af vold mod kvinder i hjemmet have styrket sin stemme i Danmark, så vi kan sige at ligestilling og ligeværd mellem kønnene er noget, vi kontinuerligt arbejder for at sikre, vel vidende at den kønsmæssige slagside af volden er en af vor tids vigtigste indikatorer for ulighed mellem kønnene.

Det er velkendt at krisecentrenes økonomiske ressourcer er små. I Danner mener vi derfor, at myndighederne har en pligt til ikke at forringe de muligheder, der er for at indsamle viden – viden om henvendelser til krisecentrenes akutte og telefoniske rådgivning og viden om volden og trivslen hos kvinder og børn på krisecenter. Det bør være en økonomiske overkommelig opgave. Vi vil estimere, at vi taler om en måneds arbejde for en vidensmedarbejder hver år.

Hvis man ønsker at udvide til også at indsamle data fra mandecentre og andre tilbud til voldsudsatte, så kan vi kun hilse det velkomment.

Regeringens civilsamfundsstrategi fra 2017 hedder "et stærkere civilsamfund" og i den står der blandt andet "*Regeringen vil sikre praksisnær viden om tendenser og udviklinger i den frivillige verden, som kan bidrage til at kvalificere de frivillige indsatser og de initiativer, der sættes i værk fra centralt hold. Regeringen ønsker derfor at styrke vidensniveauet i foreningerne og på uddannelserne, især med tanke på potentialet for at inkludere flere i frivillige fællesskaber*". Krisecentrene baserer sig i høj grad på frivillig indsatser, og vi er derfor de stærke aktører, som strategien jo skal hjælpe, så ikke blot der er tale om floskler.

Som civilsamfund og civilsamfundsaktører er det derfor helt ulogisk at forringe vores mulighed for viden om udvikling. Det er jo derigennem, at vi som civilsamfund blander os i debatten, laver nye indsatser og stiller skarpt på sagen. Lad mig afslutningsvis blot nævne, at vores fokus på kriminalisering af psykisk vold, ambulante tilbud og en phd afhandling omkring PTSD hos kvinder på krisecentre, er resultaterne af data fra statistikken.

MAIKEN

Hvorfor er vi så optagede af denne Årsstatistik? Vi mener ret beset, at netop Socialstyrelsens Årsstatistik er et afgørende værktøj for området til at danne et aktuelt og landsdækkende overblik over vold mod kvinder i nære relationer.

Statistikken giver nogle indikationer om, hvorvidt hjælpen er skaleret rigtigt. Det gælder grundlæggende viden som:

- Antallet af henvendelser vedrørende plads på KC

- Hvilke voldsformer kvinderne og kvindernes børn har været udsat for
- Hvor længe volden har stået på
- Relationen til voldsudøveren
- Om barnet har overværet vold mod sin mor

De her forhold kan ikke afdækkes via Danmarks Statistik, som jo ikke har adgang til den kvalitative viden fra krisecentrene eller voldsfaglige vurderinger, som er vigtige for at kunne afdække virkeligheden for de voldsudsatte og dermed for at kunne hjælpe de voldsudsatte bedst muligt.

Jeg vil her kort give nogle eksempler på hvordan årsstatistikken har bidraget til at styrke Danners arbejde for at stoppe vold mod kvinder og børn.

Årsstatistikken fra 2016

- Viser at 99 procent af alle kvinder der har boet på landets krisecentre har været udsat for psykisk vold og det har været med til at bane vejen for kriminalisering af psykisk vold
- En temaanalyse i samme rapport viser, at 44 % af kvinderne der har boet på krisecenter har PTSD-symptomer hvilket har bidraget til at en phd-studerende fra Syddansk Universitet i dag forsket i kvinders trivsel under og efter et krisecenterophold

På samme måde har årsstatistikken fra 2017

- vist at 59 % af kvinder der har boet på krisecenter har levet i et voldsforhold i mere end tre år, hvilket har været med til at belyse behovet for en tidligere indsats mod vold
- Danner, Ringsted og Randers krisecenter har på den baggrund ansøgt og fået bevilliget privat fondsstøtte til 'Sig det til nogen', der er et gratis ambulanserådgivningstilbud til voldsudsatte kvinder og pårørende – som har til formål at hjælpe kvinden FØR et krisecenterophold bliver nødvendigt. De spæde erfaringer fra 'Sig det til nogen', viser da også at efterspørgsel er stor.

- Sig det til nogen har senest også fået bevilget 5 millioner kroner fra satspuljen - det er vi naturligvis glade for. Man kan vel sige at Årsstatistikken har medvirket til at definere fordelingen af nogle af SATS-midlerne.

Databasen og det bagvedliggende system fungerer, så der er ikke tale om nye tiltag - blot en fortsættelse af indhentning af data, samt en kvalitetsmæssig forsvarlig analyse af tallene – og gerne en ambition om hvert år at hæve barren og fx understøtte krisecentrenes indrapportering af data.

Desuden ser vi et behov for at fastholde årlige temaanalyser af fx børns trivsel, kvindernes trivsel, psykisk vold, politianmeldelse af volden mv.

Endelig vil vi dog plædere for, at der er behov for justeringer, der sikrer at krisecentrene får adgang til sin egen data uden at skulle lave dobbeltregistreringer i et Excelark, som er sådan det foregår i dag.

Vi håber at Ligestillingsudvalget vil overveje at rejse problematikken over for regeringen, så Årsstatistikken i det mindste bliver fastholdt som en årlig udgivelse, men også meget gerne bliver opprioriteret generelt af Socialstyrelsen – det giver både faglig og forebyggelsesmæssig god mening.